

УДК 338

JEL O10

DOI 10.31375/2226-1915-2023-1-7-16

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ ЯК УМОВА СТРАТЕГІЧНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

П.П. Тізеш

аспірант кафедри економіки і підприємництва

ORCID ID 0000-0002-5029-5949

njkubiniy@gmail.com

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

В.І. Дідик

к.е.н., викладач

ORCID ID 0000-0002-1182-7906

Violetta.diduk@gmail.com

Комунальний заклад «Хустський базовий медичний фаховий коледж», Хуст, Україна

Анотація. Дослідження показало, що останнім часом відбувається різке падіння інвестиційної активності в Закарпатській області. Тренд, що мав спрямованість до зростання, у 2020 році різко пішов на зниження. Це свідчить про погіршення інвестиційного клімату в області.

Проведений аналіз доводить, що недостатньо активна інвестиційна політика в регіоні обумовлена наступними причинами.

У першу чергу, в Закарпатській області будь-які інвестиції, а особливо і інноваційну сферу, повинні мати високу фінансову віддачу. У зв'язку з відсутністю даних про інвестиції в інноваційну сферу для аналізу обрана сума інвестицій в регіон в цілому. Внаслідок цього, проведено обстеження рівня прибутковості регіонального бізнесу за допомогою показника частки підприємств, що отримали за рік збитки. Частка підприємств регіону, що у 2020 році завершила рік збиткова, складає більше, ніж 25 %, тобто кожне четверте підприємство працює без прибутку. Внаслідок того, що продукт інноваційної діяльності, як правило, має високу рентабельність, можливо зробити висновок, що інвестиції в інноваційну діяльність не є визначальними в загальній сумі інвестицій.

По-друге, інвестиції в інноваційну активність є високо ризикованими, тому відповідний фінансовий результати повинен покривати ступінь невизначеності та можливостей фінансового фіаско.

Крім цього, причиною невідповідного сучасним вимогам інвестиційного клімату, є неадекватний фінансовий стан регіональних підприємств. Сума зобов'язань значно більше за власний капітал, що свідчить про вкрай погану платоспроможність закарпатських підприємств.

Низька фінансова стійкість бізнесу є маркером можливого передбанкрутного стану.

Ключові слова: регіон, конкурентоспроможність, інвестиційний клімат, платоспроможність, прибутковість.

UDC 338

JEL O10

DOI 10.31375/2226-1915-2023-1-7-16

**INVESTMENT CLIMATE AS A CONDITION
FOR STRATEGIC COMPETITIVENESS**

Pavlo Tizesh

Phd student

ORCID ID 0000-0002-5029-5949

njkubiniy@gmail.com

Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine

Violeta Didyk

PhD, Tutor

ORCID ID 0000-0002-1182-7906

Violetta.diduk@gmail.com

Communal institution «Khust basic medical professional college», Khust, Ukraine

Abstract. *The purpose of the article is to conduct an assessment of investment activity in Zakarpattia region on the basis of statistical information - an indicator of the policy of the regional authorities in the field of investment climate formation as a condition of high competitiveness.*

The study showed that recently there has been a sharp drop in investment activity in Zakarpattia. In 2020, the trend, which was aimed at growth, sharply went down. This indicates the deterioration of the investment climate in the region and, accordingly, the drop in the level of competitiveness of the region.

The conducted analysis proves that insufficiently active investment policy in the region is due to the following reasons.

First of all, in Zakarpattia, any investment, especially in the innovation field, should have a high financial return. Due to the lack of data on investments in the innovation sphere, the amount of investments in the region as a whole was chosen for analysis. As a result, an examination of the level of profitability of regional business was carried out using the indicator of the share of enterprises that received losses for the year. The share of enterprises in the region that ended the year unprofitable in 2020 is more than 25 %, that is, every fourth enterprise operates without a profit. Due to the fact that the product of innovative activity, as a rule, has a high profitability, it is possible to conclude that investments in innovative activity are not decisive in the total amount of investments.

Secondly, investments in innovative activity are highly risky, so the appropriate financial results should cover the degree of uncertainty and the possibility of financial fiasco.

In addition, the reason for the investment climate that does not meet modern requirements is the inadequate financial condition of regional enterprises. The study showed that the region has low liquidity and solvency of enterprises. The amount of liabilities is much higher than equity, which indicates the extremely poor solvency of Transcarpathian enterprises.

Low financial stability of a business is a marker of a possible pre-bankruptcy state. If the financial stability of the business is in question, the infusion of any investment is also a high-risk action, the implementation of which requires a change in management, policy, strategy, etc., which, in turn, determines the need for time and additional financial investments.

Keywords: *region, competitiveness, investment climate, solvency, profitability.*

Постановка проблеми. Стратегічний розвиток регіональної економіки передбачає формування довгострокових конкурентних переваг, однією з умов чого є інвестиційний клімат та його високе значення. Інвестиційний клімат забезпечує: а) іміджеві переваги, тобто уяви про економічну систему як таку, що має високий імпульс стратегічного розвитку; б) привабливість для реальних інвестицій, особливо в інноваційну сферу, яка є платформою для створення умов закріплення в регіоні четвертої промислової революції.

Інвестиційний клімат є стратегічним індикатором спрямованості регіональної влади на досягнення певних конкурентних переваг. Також інвестиційний клімат включає в себе комплекс факторів, що виникають як на макрорівні, так й в межах регіональної економіки. Інвестиційний клімат показує не лише зацікавленість інвесторів приймати участь в регіональному господарському житті, але й викликає необхідність інституційних перетворень, розвитку людського капіталу, впровадження сучасних управлінських технологій.

Значення інвестиційного клімату регіону як об'єкту дослідження також полягає в тому, що інвестиційний клімат безумовно пов'язаний з рентабельністю та платоспроможністю регіонального бізнесу як ознаки ступеня ризикованості інвестицій. Завданням регіональної влади та науковців є спостереження та дослідження фінансового стану підприємств з метою забезпечення інституціональної та організаційно-економічної підтримки місцевого бізнесу, особливо

інноваційного або традиційного з великою мірою доданої вартості.

Огляд останніх досліджень та публікацій. Проблематика розвитку регіону та його конкурентоспроможності знаходиться в центрі досліджень вітчизняних науковців. Так, Мікловда В.П. з однодумцями доводить, що «неможливо не визнати, що в сучасних умовах виникла необхідність пришвидшити формування та ефективного використання стратегічного потенціалу, який спрямовано на створення довгострокових конкурентних переваг та їх повномасштабне застосування» [15]. Проблема фінансових відносин між інвесторами піднімається в працях Наврозової Ю. ті її колеги, які вважають, що, «Profits resulting from the performance of stevedoring work were divided between the port and the company in accordance with the amount of the investment contribution from each of the parties» [9]. Кубіній Н. й апологети теорії людського розвитку як основи конкурентоспроможності регіону та забезпечення його високого інвестиційного клімату вважають, що «the level of economic progress and indicators of human development» являється в той же час «strategic factors in building a competitive national economy» [4]. Заслужує уваги дослідження інтенцій як важливого фактора інвестиційної активності, що підтверджено наступним постулатом: «Інтенції виступають атрибутом сьогодення, але спрямовані в майбутнє, при цьому завжди має під собою стохастичну основу, яка передбачає: а) можливу контрадикцію інтенцій; б) поліваріантність поведінки досліджуваного носія інтенцій; в) різноманітність,

мінливість цілей, сформованих під впливом інтенцій; г) турбулентність оточення, що впливає на волатильність поведінки носія інтенцій».[12]

Проблематикою інвестиційного потенціалу охоплені думки закордонних науковців. Як умова конкурентоспроможності країни або регіону визначено інвестиційний клімат в дослідженні Ulrich F.W. Ernst, який стверджує, що «effective competitiveness strategy needs to combine macro-level efforts to improve the investment climate!» [7]. Riccardo Crescenzi, Simona Iam-marino розглядають інвестиційні як важливий фактор конкурентоспроможності, вважають, показують, «how the operationalization of regional connectivity can improve one’s empirical understanding of the evolution of regional economies and the policy approach needed to support their reaction to change» [5].

Інші закордонні дослідження також підтверджують значимість інвестиційної діяльності для розвитку економіки [1; 2; 3; 6].

Разом з тим, залишається відкритою проблема оцінки стану інвестиційної діяльності яка відображає потенціал розвитку, що обумовило вибір теми даного дослідження.

Метою статті є проведення на основі статистичної інформації оцінки інвестиційної активності у Закар-

патській області – індикатора політики регіональної влади у сфері формування інвестиційного клімату як умови високої конкурентоспроможності.

Для досягнення мети вирішені завдання:

1. Представлена характеристика трендів, що склалися у сфері інвестиційної діяльності в Закарпатській області.

2. Досліджено співвідношення інвестицій в матеріальні та нематеріальні активи.

3. Вивчена фінансова складова діяльності регіональних підприємств як маркера інвестиційної привабливості регіону.

Основний матеріал дослідження. Однією з умов посилення інноваційного потенціалу є активна інвестиційна політика в регіоні, що відображається в показниках інвестицій як в напрямку інноваційної діяльності, так й всіх інвестицій в матеріальні та нематеріальні активи в регіоні. У зв’язку з відсутністю даних про інвестиції в інноваційний бізнес, зупинимося на аналізі показників, які характеризують інвестиційний клімат та інвестиційний потенціал Закарпатської області в цілому. Данні про капітальні інвестиції в регіон показані в таблиці 1.

Таблиця 1

Капітальні інвестиції в Закарпатській області за видами активів,
млн. грн. у фактичних цінах

Показник	2010	2015	2018	2019	2020
Усього	2205,4	3778,4	7500,6	9330,3	5081,0
У матеріальні активи	2189,4	3758,7	7416,4	9307,9	5062,0
Інвестиції в нематеріальні активи	16,0	19,7	84,2	22,4	19,0

Джерело: 14, с.304

Як повідомляє Закарпаття онлайн, лише за першу половину 2018 року в область «Інвестиції надійшли з 50 країн світу. До основних країн-інвесторів, на які припадає 71,2 % загального обсягу прямих інвестицій входять: Нідерланди, Німеччина, Польща, Японія, Австрія та США». [10]

У 2019 році «Із загального обсягу капітальних інвестицій найвагомішу частку освоєно у будівництві (50,5 %) та промисловості (21,4 %)». [11]

Доцільно відмітити, що здійснення інвестицій в економіку Закарпаття не є стабільним явищем. Так зростання інвестицій в Закарпатську область у 2018 та 2019 роках змінилося падінням у 2020 практично у двічі у порівнянні з попереднім роком. Це свідчить про відсутність стійкого, позитивного інвестиційного клімату в області. Що стосується інвестицій в нематеріальні активи, вони також скоротилися значно у 2020 році у порівнянні з попередніми роками. Недостатньо активна інвестиційна політика в регіоні обумовлена наступними причинами:

1. Низька ефективність інвестиційної діяльності. Будь-які інвестиції, а особливо і інноваційну сферу повинні мати високу фінансову від-

дачу. По-перше, внаслідок того, що продукт інноваційної діяльності, як правило, має високу рентабельність; по-друге, інвестиції в інноваційну активність є високоризикованими, тому відповідний фінансовий результат повинен покривати ступінь невизначеності та можливостей фінансового фіаско.

2. Погана ліквідність та платоспроможність підприємств регіону. Низька фінансова стійкість бізнесу є маркером можливого перед банкрутного стану. Якщо фінансова стабільність бізнесу є під питанням, вливання будь яких інвестицій є також високо ризикованими діями, здійснення яких вимагає зміни управління, політики, стратегії тощо, що, в свою чергу, обумовлює необхідність часу та додаткових фінансових вкладень.

Наявність вказаних причин неадекватної сучасному стану інвестиційної діяльності в Закарпатській області підтверджена наступними розрахунками. Як вже відмічено, важливим аспектом аналізу інвестиційної діяльності є ефективність інвестицій, яка спрямована на підвищення рівня прибутковості підприємств регіону. Данні рисунка показують, що рівень рентабельності не показав тенденцію до збільшення.

Рисунок. Рівень рентабельності операційної діяльності в Закарпатській області

Джерело: 14, с. 398

Якщо порівняти дані табл. 1 та рисунка, можливо побачити, що найбільший обсяг інвестицій, що припадає на 2019 рік, не обумовив зростання рентабельності в регіоні: рівень рентабельності у 2020 році досяг лише 2,4 %, що нижче рівня рентабельності 2010 року.

Важливим елементом аналізу причин високої або низької інвестиційно-інноваційної привабливості регіону є дослідження прибутковості регіонального бізнесу. Динаміка фінансових результатів, та частки підприємств області, що одержали збитки, показано в табл. 2.

Таблиця 2

Фінансові результати до оподаткування підприємств Закарпатської області

Рік	Фінансовий результат (сальдо), тис. грн.	Частка підприємств, що одержала збиток, %
2010	-90406,9	35,1
2015	-1591478,0	20,8
2018	631901,7	22,1
2019	1881067,2	23,1
2020	-460007,9	25,8

Джерело: 14, с.398

Одним з факторів недостатньо високого інвестиційного клімату в Закарпатті є низький рівень ліквідності, якій проаналізовано на основі

співставлення залучених коштів та власного капіталу, що представлено в таблиці 3.

Таблиця 3

Склад пасиву балансу Закарпатських підприємств, тис. грн

Рік	Власний капітал	Довгострокові зобов'язання та забезпечення	Поточні зобов'язання та забезпечення	Сума зобов'язань	Співвідношення зобов'язань до власного капіталу
2015	5951717,4	9093857,8	15984266,4	25078124,2	4,2
2018	12179508,7	13334049,0	32036322,2	45370371,2	3,7
2019	17522788,8	10079208,9	39544360,9	49623569,8	2,8
2020	18454617,9	12196027,3	43813205,8	56009233,1	3,0

Джерело: 14, с.385

Як свідчать дані таблиці 3, сума зобов'язань значно більше за власний капітал, що свідчить про вкрай погану платоспроможність закарпатських підприємств. При тому, що власний капітал повинен перевищу-

вати заборгованості, в даному випадку заборгованість значно перевищує власний капітал.

Платоспроможність та фінансовий стан компаній впливає на інвестиційну діяльність двома шляхами.

По-перше, відсутність власного капіталу у розмірі менше 50 % від балансу гальмує інвестиційну діяльність самого підприємства, для якого основним джерелом є прибуток та інші власні кошти. Велика заборгованість перед кредиторами підвищує ризики діяльності бізнесу, а тим більше бізнесу, що задіяний в інноваційній сфері.

По-друге, підприємство з низьким рівнем платоспроможності не є привабливим об'єктом для зовнішнього інвестора. Для потенційного інвестора фінансова стійкість підприємства є безумовним фактором спрямування інвестицій в даний бізнес.

Висновки. Дослідження показало, що останнім часом відбувається різке падіння інвестиційної активності в Закарпатській області. Тренд, що мав спрямованість до зростання, у 2020 році різко пішов на зниження. Це свідчить про погіршення інвестиційного клімату в області та, відповідно, падіння рівня конкурентоспроможності регіону.

Проведений аналіз доводить, що недостатньо активна інвестиційна політика в регіоні обумовлена наступними причинами.

В першу чергу, в Закарпатській області будь-які інвестиції, а особливо і інноваційна сфера, повинні мати високу фінансову віддачу. У зв'язку з відсутністю даних про інвестиції в інноваційну сферу для аналізу обрана сума інвестицій в регіон в цілому. Внаслідок цього, проведено обстеження рівня прибутковості регіонального бізнесу за допомогою показника частки підприємств, що отримали за рік збитки.

Частка підприємств регіону, що у 2020 році завершила рік, збиткова, складає більше, ніж 25 %, тобто кожне четверте підприємство працює без прибутку. Внаслідок того, що продукт інноваційної діяльності, як правило, має високу рентабельність, можливо зробити висновок, що інвестиції в інноваційну діяльність не є визначальними в загальній сумі інвестицій.

По-друге, інвестиції в інноваційну активність є високо ризикованими, тому відповідний фінансовий результат повинен покривати ступінь невизначеності та можливостей фінансового фіаско.

Крім цього, причиною невідповідного сучасним вимогам інвестиційного клімату є неадекватний фінансовий стан регіональних підприємств. Дослідження показало, що в регіоні низька ліквідність та платоспроможність підприємств. Сума зобов'язань значно більше за власний капітал, що свідчить про вкрай погану платоспроможність закарпатських підприємств.

Низька фінансова стійкість бізнесу є маркером можливого передбанкрутного стану. Якщо фінансова стабільність бізнесу є під питанням, вливання будь-яких інвестицій є також високоризикованими діями, здійснення яких вимагає зміни управління, політики, стратегії і т.д., що, в свою чергу, обумовлює необхідність часу та додаткових фінансових вкладень. У подальших дослідженнях заплановано визначити основні фактори, що гальмують стратегічний розвиток та формування конкурентних переваг Закарпатської області.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Beyond growth: Towards a new economic approach. Report of the Secretary General's Advisory Group on a New Growth Narrative. SG/NAEC (2019) 3.* URL: [https://www.oecd.org/officialdocuments/public_display_document_pdf/?cote=SG/NAEC\(2019\)3&docLanguage=En](https://www.oecd.org/officialdocuments/public_display_document_pdf/?cote=SG/NAEC(2019)3&docLanguage=En)
2. *Islam, Mohammed Shariful. Economic development policy and economic growth in the american states. (2021). Electronic Theses and Dissertations. 2106.* <https://egrove.olemiss.edu/etd/2106>
3. *Jagadish Prasad Bist, Robert Read (Reviewing Editor) (2018) Financial development and economic growth: Evidence from a panel of 16 African and non-African low-income countries, Cogent Economics & Finance, 6:1. DOI: 10.1080/23322039.2018.1449780*
4. *Kubiniy Natalya, Zavadyak Roman, Hudzovata Liudmyla. The human factors of the national economic development: a comparative analysis of Poland and Ukraine. <center>Conference Proceedings
 Determinants Of Regional Development</center>, [S.l.], n. 2, p. 331-343, dec. 2021. URL: [http:// pes.pwz.pila.pl/index.php/proceedings/article/view/206](http://pes.pwz.pila.pl/index.php/proceedings/article/view/206)>. Date accessed: 16 nov. 2022. DOI: <https://doi.org/10.14595/CP/02/020>*
5. *Riccardo Crescenzi, Simona Iammarino Global investments and regional development trajectories: the missing links. Tailor and Finance online. URL: <https://www.tandfonline.com>*
6. *Syed Nawab Haider Naqvi Economic Development and Development Economics The Pakistan Development Review. 1993. Vol. 32, No. 4, Papers and Proceedings PART I Ninth Annual General Meeting of the Pakistan Society of Development Economists Islamabad, January 7-10. 357-386. URL: <https://www.jstor.org/stable/41259670>*
7. *Ulrich F.W. Ernst Investment and competitiveness: A strategic management perspective for Ukraine. 2002. URL: https://www.oecd.org/investment/investment_for_development/1833042.pdf*
8. *Woo S. Jung. Financial Development and Economic Growth: International Evidence // Economic Development and Cultural Change. 1986/ Vol. 34, No. 2 (Jan., 1986). 333-346. URL: <https://www.jstor.org/stable/1153854>*
9. *Гребенник Н.Г., Наврозова Ю.О., Щербина В.В. Перспективи взаємодії суб'єктів господарювання в морегосподарському комплексі України // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті: Зб. наук. праць, 2020. № 3 (72). С. 91-108. DOI 10.31375/2226-1915-2020-3-91-108.*
10. *За півроку на Закарпаття надійшли інвестиції з 50 країн світу на суму 18,8 млн. дол. Закарпаття-онлайн: веб-сайт. URL: <https://zakarpattya.net.ua/News/116125-Na-Zakarpattia-importuvaly-mainovykh-investytsii-na-sumu-13-mln-dol>*
11. *Карпатський об'єктив: веб-сайт. URL: <http://ekonomika.ko.net.ua/?p=19158>*

12. Кубиний Н.Ю. *Философский бекгroud вероятности как категории интенциональной нано-экономики* // *Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Економіка*. 2021. Вип. 1 (57). С.48-53.
13. Мікловда В.П., Кубиний Н.Ю., Мошак С. М. *Рейтинг конкурентоспроможності України за критерієм ефективності праці* // *Демографія та соціальна економіка*. 2015, № 3 (25). С.199-208.
14. *Статистичний щорічник Закарпаття 2020*. Ужгород. 2021. 431с.
15. *Стратегічний потенціал економічної системи: інноваційні та інституціональні механізми його активізації [Текст]: Монографія / В.П. Мікловда, Ф.Ф. Шандор, Н.Ю. Кубиний, С.М. Мошак, М.Ю. Шеверя, В.В. Кубиний*. Ужгород, 2014. 420 с.

REFERENCE

1. *Beyond growth: towards a new economic approach (2019)*. Report of the Secretary General's Advisory Group on a New Growth Narrative. SG/NAEC. 3. Retrieved from [https://www.oecd.org/officialdocuments/public_display_document_pdf/?cote=SG/NAEC\(2019\)3&docLanguage=En](https://www.oecd.org/officialdocuments/public_display_document_pdf/?cote=SG/NAEC(2019)3&docLanguage=En)
2. Islam, Mohammed Shariful (2021). *Economic development policy and economic growth in the american states*. Electronic Theses and Dissertations. Retrieved from <https://egrove.olemiss.edu/etd/2106>
3. Jagadish Prasad Bist & Robert Read (2018). *Financial development and economic growth: Evidence from a panel of 16 African and non-African low-income countries*, *Cogent Economics & Finance*, 6:1, DOI: 10.1080/23322039.2018.1449780
4. Kubiniy Natalya, Zavadyak Roman & Hudzovata Liudmyla (2021). *The human factors of the national economic development: a comparative analysis of Poland and Ukraine. Determinants of regional development center, [S.l.]. n. 2, P. 331-343*. Retrieved from: <http://pes.pwz.pila.pl/index.php/proceedings/article/view/206>. Date accessed: 16 nov. 2022. doi:<https://doi.org/10.14595/CP/02/020>
5. Crescenzi, Riccardo & Iammarino, Simona. (2017). *Global investments and regional development trajectories: the missing links*. *Taylor and Finance online*. Retrieved from: <https://www.tandfonline.com/>
6. Syed Nawab Haider Naqvi. (1993). *Economic Development and Development Economics. The Pakistan Development Review*. 32. 4, *Papers and Proceedings PART I Ninth Annual General Meeting of the Pakistan Society of Development Economists Islamabad, January 7-10*. 357-386. Retrieved from: <https://www.jstor.org/stable/41259670>
7. Ulrich, F.W. (2002). *Ernst. Investment and competitiveness: A strategic management perspective for Ukraine*. Retrieved from: <https://www.oecd.org/investment/investmentfordevelopment/1833042.pdf>
8. Woo, S. Jung. (1986). *Financial Development and Economic Growth: International Evidence. Economic Development and Cultural Change*. 34. 2 (Jan., 1986). 333-346. Retrieved from: <https://www.jstor.org/stable/1153854>

9. Grebennyk, Natalia, Navrozova, Yuliia & Shcherbyna, Veronika (2020). *Perspektyvy vzaiemodii subiektiv hospodariuvannia v morehospodarskomu kompleksi Ukrainy [Prospects of interaction of business entities in the maritime economic complex of Ukraine]. Rozvytok metodiv upravlinnia ta hospodariuvannia na transporti – Development of management and entrepreneurship methods on transport, 3 (72), 91-108. DOI 10.31375/2226-1915-2020-3-91-108 [in Ukrainian].*
10. *Za pivroku na Zakarpattia nadiishly investytsii z 50 krain svitu na sumu 18,8 mln. dol. [Over the past six months, Transcarpathia received investments from 50 countries in the amount of 18,8 million dollars]. Transcarpathia-online: website. (2022). Retrieved from: <https://zakarpattya.net.ua/News/116125-Na-Zakarpattia-importuvaly-mainovykh-investytsii-na-sumu-13-mln-dol> [in Ukrainian]*
11. *Karpatskyi obiektyv [Carpathian lens]: website. (2022). Retrieved from: <http://ekonomika.ko.net.ua/?p=19158> [in Ukrainian]*
12. Kubiny, N.Yu. (2021). *Philosophical background of probability as categories of intentional nano-economics. Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Ser. Economy. 1 (57). 48-53 [in Ukrainian].*
13. Miklovda, V.P., Kubiny, N.Yu. & Moshak, S.M. (2015). *Reitynh konkurento-spromozhnosti Ukrainy za kryteriєм efektyvnosti pratsi [Competitiveness rating of Ukraine according to the criterion of labor efficiency]. Demohrafiia ta sotsialna ekonomika – Demography and social economy, 3 (25). 199-208 [in Ukrainian].*
14. *Statystychnyi shchorichnyk Zakarpattia 2020 [Transcarpathia Statistical Yearbook 2020] (2021). Uzhhorod. 431 p. [in Ukrainian]*
15. Miklovda, M.Yu. & oth. (2014). *Stratehichnyi potentsial ekonomichnoi systemy: innovatsiini ta instytutsionalni mekhanizmy yoho aktyvizatsi [Strategic potential of the economic system: innovative and institutional mechanisms of its activation]: Monograph / V.P. Miklovda, F.F. Shandor, N.Yu. Kubiny, S.M. Moshak, M.Yu. Sheverya, V.V. Kubiny. Uzhhorod, 420 [in Ukrainian].*

Стаття надійшла до редакції 22.12.2022

Посилання на статтю: Тізеш П.П., Дідик В.І. Інвестиційний клімат як умова стратегічної конкурентоспроможності // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті: Зб. наук. праць. 2023. № 1 (82). С. 7-16. DOI 10.31375/2226-1915-2023-1-7-16..

Article received 22.12.2022

Reference a Journal Artic: Tizesh, Pavlo & Didyk, Violeta. (2023). Investment climate as a condition for strategic competitiveness. Development of management and entrepreneurship methods on transport, 1 (82). 7-16. DOI 10.31375/2226-1915-2023-1-7-16.